

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
(ΤΕΙ) ΚΡΗΤΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

© 2002 ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο**

Σπουδαστές ΤΕΙ Κρήτης, εγγραφές, κύκλοι σπουδών, μαθήματα.

ΑΡΘΡΟ 1^ο

Σπουδαστές ΤΕΙ Κρήτης – Εγγραφές

1. Σπουδαστές ΤΕΙ καθίστανται όσοι εγγράφονται σε αυτό μετά από εισαγωγή, μετεγγραφή ή κατάταξη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
2. Οι εγγραφές των νεοεισαγόμενων σπουδαστών γίνονται στο οικείο Τμήμα της Σχολής μέσα στα χρονικά όρια που ορίζονται με τις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις, για την εισαγωγή νέων σπουδαστών και με βάση τα δικαιολογητικά που ορίζονται από αυτές. Για την εγγραφή όσων προέρχονται από μετεγγραφή ή κατάταξη, για την εγγραφή τους απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης του Τμήματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
3. Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, όπως παρατεταμένη θεομηνία, σοβαρή ασθένεια, στράτευση ή απουσία στο εξωτερικό κ.λπ., είναι δυνατή η εγγραφή του σπουδαστή που καθυστέρησε να εγγραφεί μέσα στις προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου του άρθρου αυτού, με αιτιολογημένη απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου σπουδαστή η οποία υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία 30 (τριάντα) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας εγγραφής και στην οποία εκτίθενται οι λόγοι της καθυστέρησης. Σπουδαστής που δε γράφτηκε ούτε με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου αυτής της παραγράφου, χάνει το δικαίωμα εγγραφής στο ΤΕΙ Κρήτης.
4. Σπουδαστής που είναι εγγεγραμμένος σε άλλο Τμήμα Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της Ελλάδας, δεν μπορεί να είναι συγχρόνως και σπουδαστής του ΤΕΙ Κρήτης.

ΑΡΘΡΟ 2^ο

Ανανέωση εγγραφής.

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 27 Ν. 1404/83 ο σπουδαστής υποχρεούται ανά εξάμηνο σε ανανέωση εγγραφής. Η ανανέωση γίνεται μία εβδομάδα τουλάχιστον πριν από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου και μπορεί να παραταθεί για σοβαρούς λόγους για μια εβδομάδα ακόμα, με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος, με ειδική έντυπη δήλωση που διατίθεται από το Τμήμα.
2. Σπουδαστής που δεν ανανέωσε την εγγραφή του για δύο (2) συνεχόμενα ή για τρία (3) μη συνεχόμενα εξάμηνα σπουδών, χάνει τη δυνατότητα να συνεχίσει τις σπουδές του στο ΤΕΙ Κρήτης και διαγράφεται από τα Μητρώα του Τμήματος. Το Συμβούλιο του Τμήματος σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατόν να επιτρέψει επανεγγραφή διαγραφέντος σπουδαστή με αιτιολογημένη απόφασή του.

ΑΡΘΡΟ 3^ο

Κύκλοι σπουδών, έναρξη, διακοπή και λήξη μαθημάτων

1. Τη βασική εκπαιδευτική μονάδα στο ΤΕΙ Κρήτης αποτελεί το διδακτικό εξάμηνο. Κάθε διδακτικό έτος που αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 5^η Ιουλίου, περιλαμβάνει 2 αυτοτελή διδακτικά εξάμηνα: Το χειμερινό το οποίο αρχίζει την πρώτη Δευτέρα μετά τις 19 Σεπτεμβρίου και το εαρινό, το οποίο

- αρχίζει μετά τη λήξη των εξετάσεων Β' περιόδου του χειμερινού εξαμήνου. Μεταξύ των δύο εξεταστικών περιόδων του χειμερινού εξαμήνου ή μετά τη λήξη της δεύτερης εξεταστικής περιόδου και μέχρι την έναρξη του εαρινού εξαμήνου μπορούν να παρεμβάλλονται ημέρες ελεύθερες μαθημάτων.
2. Κατά τη διάρκεια των εξαμήνων δε διεξάγονται μαθήματα και εξετάσεις τις επίσημες εορτές και διακοπές που ορίζονται από τον εσωτερικό κανονισμό του ΤΕΙ Κρήτης.
  3. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων, των εξετάσεων και των διακοπών του επόμενου διδακτικού έτους, καθορίζονται, κατ'εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 27 του Ν1404/83, από το Συμβούλιο του ΤΕΙ Κρήτης και ανακοινώνονται με ευθύνη του αρμόδιου Αντιπροέδρου ενιαία για όλες τις σχολές του ΤΕΙ Κρήτης το αργότερο μέχρι τέλος Ιουνίου κάθε έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

Οργάνωση σπουδών, μορφές διδασκαλίας, εκπαιδευτικές εκδρομές.

ΑΡΘΡΟ 4°

Οργάνωση μαθημάτων – Προγράμματα σπουδών

1. Οι σπουδές στο ΤΕΙ Κρήτης οργανώνονται με βάση το εξαμηνιαίο μάθημα. Κατ'εξίαιρηση υπάρχει η δυνατότητα αρθρωτών διδακτικών ενοτήτων (modules), για την εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών αναγκών. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών κάθε Τμήματος διακρίνονται σε γενικά υποχρεωτικά, κατ'επιλογή υποχρεωτικά και προαιρετικά, όπως αυτά καθορίζονται από το εγκεκριμένο, από τη Γενική Συνέλευση του κάθε Τμήματος, πρόγραμμα σπουδών ως εξής:
  - α) Γενικά υποχρεωτικά είναι τα μαθήματα υποδομής και τα βασικά μαθήματα ειδικότητας, τα οποία είναι υποχρεωτικά για τους σπουδαστές του Τμήματος.
  - β) Τα κατ'επιλογή υποχρεωτικά είναι μαθήματα ειδικότητας που επιλέγονται από τους σπουδαστές από πίνακα περισσοτέρων μαθημάτων. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι ομαδοποιημένα, οπότε ο σπουδαστής επιλέγει υποχρεωτικά όλα τα μαθήματα μιας ομάδας. Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η διδασκαλία όλων των μαθημάτων της ομάδας, η συμπλήρωση των μαθημάτων της ομάδας γίνεται με ελεύθερη επιλογή. Εάν στο Τμήμα έχουν οριστεί κατευθύνσεις, αυτές χαρακτηρίζονται από την αντίστοιχη ομάδα κατ'επιλογή υποχρεωτικών μαθημάτων.
  - γ) Τα προαιρετικά είναι μαθήματα γενικής μόρφωσης ή μαθήματα εμβάθυνσης, υποδομής ή διεπιστημονικά.
2. Κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος χαρακτηρίζεται από ένα αριθμό διδακτικών μονάδων (δ.μ.). Σε κάθε εξάμηνο του προγράμματος σπουδών, αντιστοιχούν 30 δ.μ. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος καθορίζεται η ποσόστωση κατανομής των 30 δ.μ. στην πρακτική άσκηση και στην πτυχιακή εργασία αντίστοιχα. Σε κάθε περίπτωση η κατανομή αυτή δεν μπορεί να είναι άνω των 20 δ.μ. και κάτω των 10 δ.μ. για το κάθε ένα από αυτά. Επίσης η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, καθορίζει την αντιστοιχία των διδακτικών ωρών με διδακτικές μονάδες.
3. Για τη λήψη του πτυχίου του Τμήματος ορίζεται για τα κατ'επιλογή υποχρεωτικά και για τα προαιρετικά μαθήματα ένας ελάχιστος συνολικός αριθμός διδακτικών μονάδων της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.

- Ειδικότερα με βάση το περίγραμμα σπουδών καθορίζεται ο αριθμός των διδακτικών μονάδων για τα κατ' επιλογή υποχρεωτικά και προαιρετικά μαθήματα.
4. Εάν οι γνώσεις που παρέχονται σε ένα μάθημα είναι προϋπόθεση επιτυχούς παρακολούθησης ενός άλλου μαθήματος, το πρώτο μάθημα χαρακτηρίζεται προαπαιτούμενο του δευτέρου και το δεύτερο εξαρτώμενο από το πρώτο. Ο αριθμός των προαπαιτούμενων και εξαρτώμενων μαθημάτων καθώς και η αλληλουχία τους καθορίζεται για κάθε Τμήμα ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές του από τη Γενική του Συνέλευση, με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αριθμός προαπαιτούμενων δεν υπερβαίνει το 25% και ο συνολικός αριθμός των αλληλοσυνδεόμενων μαθημάτων δεν υπερβαίνει το 45% του συνόλου των υποχρεωτικών μαθημάτων του Τμήματος.
  5. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει με βάση το περίγραμμα του προγράμματος σπουδών για:
    - α) Τον καταρχήν διαχωρισμό των μαθημάτων σε θεωρητικά, εργαστηριακά ή μεικτά και
    - β) Την ειδικότερη ανάλυση του περιγράμματος και των εβδομαδιαίων ωρών κάθε μαθήματος.

Τέλος η Γενική Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για την κατανομή των μαθημάτων του Τμήματος ανά εξάμηνο σπουδών, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του Ν1404/83, όπως αυτό ισχύει σήμερα.
  6. Πριν την έναρξη των εγγραφών κάθε διδακτικού εξαμήνου, ανακοινώνεται με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων του Τμήματος, το οποίο συντάχθηκε από τον υπεύθυνο του προγράμματος και επικυρώθηκε από το Συμβούλιο Τμήματος. Το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα περιέχει:
    - α) Τα τυπικά προγράμματα σπουδών κάθε εξαμήνου
    - β) Τους διδάσκοντες κάθε μαθήματος των τυπικών προγραμμάτων.
    - γ) Την ημέρα, την ώρα και την αίθουσα ή το χώρο που θα πραγματοποιηθεί κάθε μάθημα.

Κατά την κατάρτιση του εβδομαδιαίου προγράμματος κάθε Τμήματος, λαμβάνεται πρόνοια ώστε να συμπίπτει κατάλληλος ελεύθερος χρόνος σε συγκεκριμένη ημέρα της εβδομάδας, που θα χρησιμοποιείται για τη σύγκλιση των οργάνων του Τμήματος ή των τακτικών συνελεύσεων των μελών του ΤΕΙ Κρήτης. Ο χρόνος αυτός συνιστάται να είναι κοινός για όλα τα Τμήματα. Το πρόγραμμα θα πρέπει να μη μεταβάλλεται από εξάμηνο σε εξάμηνο, παρά μόνο για την κάλυψη σοβαρών αναγκών ή κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου του Τμήματος.
  7.
    - α) Τα τυπικά προγράμματα των εξαμήνων σπουδών του Τμήματος είναι ενδεικτικά και όχι υποχρεωτικά για τους σπουδαστές του Τμήματος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 περίπτωση α του άρθρου αυτού. Ο σπουδαστής μπορεί για κάθε διδακτικό εξάμηνο να καταρτίσει το ατομικό πρόγραμμα σπουδών του το οποίο περιλαμβάνει τα μαθήματα που επιθυμεί και πρόκειται να παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό. Σχετική δήλωση υποβάλλουν στο Τμήμα όλοι οι σπουδαστές ταυτόχρονα με την εγγραφή ή ανανέωση εγγραφής τους. Μέσα σε μία (1) εβδομάδα μετά την ολοκλήρωση των δηλώσεων μαθημάτων ο σπουδαστής έχει τη δυνατότητα τροποποίησης της αρχικής του δήλωσης.
    - β) Κατά την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος σπουδών ο σπουδαστής λαμβάνει υποχρεωτικά πρόνοια ώστε:

- i) Το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας για τα μαθήματα που δηλώνει (υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά) δεν πρέπει να υπερβαίνει το μέσο όρο των ωρών των τυπικών προγραμμάτων των εξαμήνων προσαυξημένο κατά 15%. Στις ώρες αυτές δεν προσμετρούνται οι ώρες μέχρι δύο κατοχυρωμένων θεωρητικών μαθημάτων. Ανάλογη ρύθμιση για κατοχυρωμένα εργαστηριακά μαθήματα ή εργαστηριακό μέρος μεικτού μαθήματος εξετάζεται από τους αντίστοιχους τομείς, επιπλέον των προηγούμενων ωρών. Κατοχυρωμένο θεωρείται μάθημα στο οποίο ο σπουδαστής έχει βαθμολογηθεί με «ανεπαρκώς», όπως ορίζεται στο άρθρο 11 παρ. 2 του παρόντος. Τα κριτήρια κατοχύρωσης των εργαστηρίων για τα οποία, εξαιτίας της φύσης τους, δεν κατατίθεται τελικός βαθμός παρά μόνον η επιτυχής παρακολούθησή τους, αποφασίζονται από τους τομείς.
  - ii) Δεν είναι υποχρεωτική για το σπουδαστή η δήλωση μαθημάτων στα οποία κατά το αμέσως προηγούμενο εξάμηνο έχει βαθμολογηθεί με βαθμό κάτω από τη βάση επιτυχίας.
  - iii) Τα δηλούμενα μαθήματα δεν πρέπει να επικαλύπτονται μεταξύ τους, παρά μόνο και εφ' όσον υπολείπονται στο σπουδαστή μέχρι 30 ώρες για να πάρει πτυχίο. Για τα κατοχυρωμένα μαθήματα δεν ισχύουν οι επικαλύψεις.
  - iv) Να μη δηλώνονται μαθήματα τα προαπαιτούμενα των οποίων δεν έχει παρακολουθήσει με επιτυχία ο σπουδαστής.
  - v) Αν οι σπουδαστές έχουν μέχρι 20 ώρες (υποχρεωτικών ή κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων), προκειμένου να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους, δεν ισχύει ο περιορισμός των προαπαιτούμενων μαθημάτων.
- γ) Εάν στη δήλωση μαθημάτων του κάθε σπουδαστή δεν πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, η Γραμματεία του Τμήματος, σε συνεννόηση με το σπουδαστή, μεριμνά για την τροποποίησή της.
8. Σε καμία περίπτωση ο σπουδαστής, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 7, περίπτ. β του παρόντος, δεν μπορεί να καταστεί πτυχιούχος νωρίτερα από την προβλεπόμενη χρονική διάρκεια σπουδών του Τμήματος. Για τους καταταχθέντες σπουδαστές, η χρονική διάρκεια σπουδών είναι ίση με την προβλεπόμενη, εκτός από τα εξάμηνα που προηγούνται αυτού της κατάταξής τους στο Τμήμα.

ΑΡΘΡΟ 5^ο

Διδασκαλία Ξένων Γλωσσών

1. Στο ΤΕΙ Κρήτης διδάσκονται μία ή περισσότερες από τις γλώσσες: Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική, Ιταλική, Ρωσική ή Ισπανική. Ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο ή την επαγγελματική κατεύθυνση των αποφοίτων του Τμήματος, η διδασκαλία της ξένης γλώσσας έχει ως σκοπό να μάθουν οι σπουδαστές τη γλώσσα πολύ καλά ή σε βαθμό που να μπορούν να κατανοούν κείμενα της ειδικότητάς τους.
2. Μαθήματα ξένης γλώσσας μπορεί να συμπεριλαμβάνονται ή όχι στο πρόγραμμα σπουδών, σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του κάθε Τμήματος.
3. Σε περίπτωση που στο πρόγραμμα σπουδών ενός Τμήματος περιλαμβάνονται μαθήματα ξένης γλώσσας, ο πρωτοεισαγόμενος σπουδαστής που κατέχει την ξένη γλώσσα μπορεί να ζητήσει την απαλλαγή του από την υποχρέωση παρακολούθησης της γλώσσας αυτής. Για το σκοπό αυτό, με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος, συγκροτείται επιτροπή αποτελούμενη από δύο μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού της αντίστοιχης γλώσσας, η οποία αξιολογεί σε

επίπεδο τμηματικών εξετάσεων το σπουδαστή και τον βαθμολογεί. Ο βαθμός αυτός, αν είναι θετικός, είτε γίνεται δεκτός από το σπουδαστή οπότε καταχωρείται ως βαθμός του μαθήματος για το οποίο ζητείται η απαλλαγή, είτε απορρίπτεται απ' αυτόν. Στην περίπτωση αυτή ο σπουδαστής υποχρεούται να παρακολουθήσει κανονικά το εν λόγω μάθημα και να αξιολογηθεί στο τέλος.

ΑΡΘΡΟ 6^ο

Μορφές διδασκαλίας, συνδιδασκαλίας.

1. Η εκπαιδευτική διαδικασία κάθε μαθήματος περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία ή/και εργαστηριακή διδασκαλία. Η θεωρητική διδασκαλία μπορεί να έχει τη μορφή διαλέξεων, σεμιναρίου, συμβουλευτικής διδασκαλίας ή φροντιστηρίου. Η εργαστηριακή διδασκαλία μπορεί να έχει τη μορφή εργαστηρίου ή ασκήσεων.
  - α) Η θεωρητική διδασκαλία μαθήματος παρουσιάζει σφαιρικά μία ευρεία περιοχή ενός γνωστικού αντικειμένου και το σχετικό με αυτήν επιστημονικό προβληματισμό. Τμήμα της διδασκαλίας αυτής μπορεί να περιλαμβάνει και ειδικές ασκήσεις για την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων με τη μορφή εφαρμογών ή φροντιστηριακών ασκήσεων, ύστερα από απόφαση του Τομέα. Επίσης, μέρος της ύλης μπορεί να ανατίθεται για παρουσίαση σε σπουδαστές ατομικά ή ομαδικά. Η συνθετική εφαρμογή γνώσεων μεθόδων και διαδικασιών γίνεται σε ειδικά επιλεγμένα θέματα που αναθέτει ο καθηγητής στους σπουδαστές, κατά ομάδες ή ατομικά.
  - β) Τα σεμινάρια στοχεύουν στην επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων σε μεγαλύτερο βάθος και έκταση, με τη συνεργασία και την καθοδήγηση του διδάσκοντα και τη βοήθεια της σχετικής βιβλιογραφίας και οπτικοακουστικών μέσων.
  - γ) Οι εργαστηριακές ασκήσεις και οι ασκήσεις πράξης πραγματοποιούνται περιοδικά σε κατάλληλους χώρους του ΤΕΙ Κρήτης ή σε χώρους εργασίας τους οποίους οι σπουδαστές, κάτω από την επίβλεψη και καθοδήγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού, εκπαιδεύονται σε μικρές ομάδες στην εφαρμογή θεωρητικών, επαγγελματικών ή τεχνολογικών μεθόδων, το χειρισμό τεχνικών συστημάτων, την εξοικείωση στην ομαδική εργασία, τη σύνταξη περιγραφικών εκθέσεων κ.λπ., ώστε να αποκτούν τις κατάλληλες δεξιότητες.
2.
  - α) Σε περίπτωση μεγάλου αριθμού σπουδαστών σε ένα μάθημα, είναι δυνατή η κατάτμησή του. Αντίστροφα, αν ο αριθμός είναι μικρός, είναι δυνατή η συγχώνευση δύο τμημάτων για συνδιδασκαλία. Οι παραπάνω ρυθμίσεις καθορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ Κρήτης, ύστερα από πρόταση του Συμβουλίου Τμήματος. Είναι δυνατόν η διδασκαλία θεωρητικού μαθήματος να ανατεθεί σε περισσότερους από ένα διδάσκοντες, όταν το γνωστικό αντικείμενο το απαιτεί. Τη σχετική απόφαση παίρνει ο Τομέας.
  - β) Για τη διεξαγωγή των φροντιστηριακών και εργαστηριακών ασκήσεων ο ελάχιστος αριθμός σπουδαστών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από είκοσι (20). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή η δημιουργία ομάδων με λιγότερους από είκοσι (20) σπουδαστές, ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου του Τμήματος και έγκριση του Συμβουλίου του ΤΕΙ Κρήτης.
  - γ) Για το συντονισμό των εργαστηριακών τμημάτων συνεργάζονται, ο έχων την ευθύνη του θεωρητικού μέρους του μαθήματος με τους διδάσκοντες το εργαστηριακό μέρος.

ΑΡΘΡΟ 7^οΔιάρκεια διδασκαλίας και ασκήσεων

1. Η διάρκεια της ωριαίας διδασκαλίας των θεωρητικών μαθημάτων και φροντιστηριακών ασκήσεων ορίζεται σε σαράντα πέντε (45) λεπτά της ώρας, μετά τη λήξη της οποίας ακολουθεί διάλειμμα μέχρι 15'.
2. Η διάρκεια των ωριαίων πρακτικών και εργαστηριακών ασκήσεων είναι πενήντα πέντε (55) λεπτά. Οι φροντιστηριακές, εργαστηριακές και πρακτικές ασκήσεις μπορεί να γίνονται και χωρίς διάλειμμα, ανάλογα με την ιδιαιτερότητά τους και την κρίση του διδάσκοντα.
3. Η διάρκεια διεξαγωγής των σεμιναρίων ρυθμίζεται από το διδάσκοντα σε συνεννόηση με τους σπουδαστές.
4. Η διάρκεια της θεωρητικής ή εργαστηριακής διδασκαλίας προτείνεται να μην υπερβαίνει τις δύο (2) συνεχείς ώρες στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο. Για ειδικές περιπτώσεις επιλαμβάνεται ο Τομέας.

ΑΡΘΡΟ 8^οΕκπαιδευτικές εκδρομές

1.
  - α) Για την αποτελεσματικότερη εμπέδωση των θεωρητικών, τεχνολογικών και πρακτικών γνώσεων των σπουδαστών οργανώνονται, με πρωτοβουλία και ευθύνη του Τμήματος, εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές μικρής χρονικής διάρκειας (όχι περισσότερες από πέντε (5) εργάσιμες ημέρες το εξάμηνο), σε χώρους εργασίας και βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Θεωρείται απαραίτητη μία (1) τουλάχιστον ολιγόωρη εκπαιδευτική εκδρομή ανά εξάμηνο. Η έγκριση παρέχεται σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του ΤΕΙ Κρήτης.
  - β) Πολυήμερες, άνω των πέντε (5) ημερών εκπαιδευτικές εκδρομές, στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, πραγματοποιούνται μόνο κατά τις διακοπές των Χριστουγέννων, του Πάσχα και του καλοκαιριού. Η έγκριση παρέχεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του οικείου Τμήματος (στην οποία περιλαμβάνεται το Πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων και εκτίμηση της απαιτούμενης δαπάνης μεταφοράς των σπουδαστών) και πρόταση του Συμβουλίου του ΤΕΙ Κρήτης.

ΑΡΘΡΟ 9^οΠροπαρασκευαστικά φροντιστήρια

1. Με πρόταση του Τομέα και απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος ή της Σχολής είναι δυνατή η διοργάνωση προπαρασκευαστικών φροντιστηρίων για σπουδαστές που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των μαθημάτων του Τμήματος ή της ξένης γλώσσας. Η διοργάνωση προπαρασκευαστικών φροντιστηρίων είναι δυνατόν να γίνει και σε επίπεδο Σχολής ή σε επίπεδο ΤΕΙ, με απόφαση των Συμβουλίων Σχολής ή ΤΕΙ αντίστοιχα.
2. Τα προπαρασκευαστικά φροντιστήρια διαρκούν ένα διδακτικό εξάμηνο με τρεις (3) το πολύ εβδομαδιαίες διδακτικές ώρες ανά μάθημα. Είναι όμως δυνατή η σύμπτυξή τους σε μικρότερο χρονικό διάστημα με ανάλογη αύξηση των εβδομαδιαίων διδακτικών ωρών. Τα προπαρασκευαστικά φροντιστήρια γίνονται κατά κανόνα πέρα από το κανονικό ωράριο σπουδών και δεν καταλήγουν σε τελική αξιολόγηση, ούτε είναι δυνατή η παρακολούθησή τους από τον ίδιο σπουδαστή πέραν των δύο (2) εξαμήνων σε κάθε μάθημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο**Φοίτηση, έλεγχος επίδοσης, επιτυχής παρακολούθηση****ΑΡΘΡΟ 10^ο****Φοίτηση**

1. Οι σπουδαστές παρακολουθούν όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών τους σύμφωνα με τη δήλωσή τους και τις ρυθμίσεις του κανονισμού αυτού.
2. Οι προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας κατά εξάμηνο για κάθε μάθημα καθορίζονται από τον Τομέα και ανακοινώνονται από το διδάσκοντα στην αρχή κάθε εξαμήνου, με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος, αφού ληφθούν υπόψη οι μέρες που επίσημα δε θα πραγματοποιηθούν μαθήματα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 2 και 3 του παρόντος Κανονισμού.
3. Σε κάθε περίπτωση, εάν ο αριθμός των εβδομαδιαίων μαθημάτων που πραγματοποιήθηκαν σε ένα διδακτικό αντικείμενο για οποιονδήποτε λόγο είναι μικρότερος των δέκα (10) για όλο το διδακτικό εξάμηνο, το μάθημα αυτό θεωρείται ότι δε διδάχθηκε. Σε περίπτωση μη πραγματοποίησης μαθήματος με ευθύνη του Καθηγητή ή για σοβαρούς λόγους (κατά την κρίση του Τομέα) η αναπλήρωση του μαθήματος αυτού γίνεται μέσα στις επόμενες δύο (2) εβδομάδες. Η διαπίστωση πραγματοποίησης ή μη του μαθήματος γίνεται κατά τη λήξη του εξαμήνου, μετά από γραπτή δήλωση του διδάσκοντος και απόφαση του Τομέα. Σε περίπτωση διαφωνίας αποφασίζει το Συμβούλιο του Τμήματος.

ΑΡΘΡΟ 11^ο**Βαθμολογική κλίμακα**

1. Η βαθμολογία σε όλα τα μαθήματα εκφράζεται με την αριθμητική κλίμακα: μηδέν έως δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το βαθμό πέντε (5).
2. Ο χαρακτηρισμός της επίδοσης των σπουδαστών κατά μάθημα καθορίζεται ως εξής :
  - Από 0-3,9 «κακώς»
  - Από 4 – 4,9 «ανεπαρκώς»
  - Από 5 – 6,9 «καλώς»
  - Από 7 – 8,4 «λίαν καλώς»
  - Από 8,5 – 10 «άριστα»
3. Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκάτου (1/10) της ακέραιας μονάδας.

ΑΡΘΡΟ 12^ο**Βαθμοί εργαστηρίου, προόδου και εξετάσεων**

1.
  - α) Για την επιτυχή παρακολούθηση εργαστηριακού μαθήματος ή του εργαστηριακού μέρους μεικτού μαθήματος, απαιτείται ο σπουδαστής να έχει διεξαγάγει με επιτυχία τα 80% των ασκήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Την τελευταία εβδομάδα του εξαμήνου μπορούν να διεξάγονται συμπληρωματικές, εργαστηριακές ή πρακτικές ασκήσεις ή εξετάσεις, για όσους σπουδαστές έχουν αποτύχει ή απουσιάσει σε ποσοστό μέχρι 15% των πραγματοποιηθεισών και μέχρι τη συμπλήρωση του 80%. Για τη μορφή της συμπλήρωσης ανάλογα με τη φύση του εργαστηρίου, τη σχετική απόφαση παίρνει ο Τομέας.

- β) Ο τρόπος αξιολόγησης του εργαστηρίου ή του εργαστηριακού ή πρακτικού μέρους μεικτού μαθήματος καθορίζεται από τον Τομέα, μετά από πρόταση του αρμοδίου Καθηγητή.
- γ) Εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών το αργότερο μετά από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του εργαστηρίου, ο διδάσκων καταθέτει στο Τμήμα τη βαθμολογία του εργαστηρίου ή των πρακτικών ασκήσεων η οποία καταχωρείται στο πρωτόκολλο και ανακοινώνεται.
2. Η αξιολόγηση του σπουδαστή για την επίδοσή του καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου στα θεωρητικά μαθήματα ή το θεωρητικό μέρος μεικτού μαθήματος γίνεται σύμφωνα με τα παρακάτω:
- α) Ενδιάμεση αξιολόγηση:
Σε κάθε μάθημα εφαρμόζεται διαδικασία ενδιάμεσης αξιολόγησης της οποίας ο τρόπος και το ποσοστό συμμετοχής στην τελική βαθμολογία καθορίζεται από τον Τομέα με εισήγηση του διδάσκοντα καθηγητή και ανακοινώνεται την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων. Ο χρόνος πραγματοποίησής της ανακοινώνεται από το διδάσκοντα τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν. Η συμμετοχή του σπουδαστή στην ενδιάμεση αξιολόγηση είναι προαιρετική. Ο βαθμός της ενδιάμεσης αξιολόγησης είναι υποχρεωτικός για το σπουδαστή που την έχει επιλέξει για το τρέχον εξάμηνο.
Το ποσοστό συμμετοχής της ενδιάμεσης αξιολόγησης στην τελική βαθμολογία, για το σπουδαστή που συμμετέχει στην ενδιάμεση αξιολόγηση, δεν μπορεί να είναι κάτω από 20% και πάνω από 40%. Αντίστοιχα το ποσοστό της τελικής εξέτασης θα κυμαίνεται από 80% έως 60%.
Σε περίπτωση δύο (2) γραπτών αξιολογήσεων αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το δίωρο αθροιστικά.
- β) Για τους μη συμμετέχοντες σπουδαστές σε οποιαδήποτε από τις μορφές της ενδιάμεσης αξιολόγησης, η βαθμολογία τους προκύπτει από το 100% του βαθμού τους στην τελική γραπτή εξέταση, η οποία μπορεί με επιλογή του διδάσκοντα να διαφέρει ως προς την εξεταζόμενη ύλη για τους έχοντες βαθμό ενδιάμεσης αξιολόγησης.
3. Ο διδάσκων έχει την υποχρέωση να ενημερώνει τους σπουδαστές του για τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησής τους το αργότερο δύο (2) εβδομάδες μετά τη διεξαγωγή τους.
- 4.
- α) Ο τελικός βαθμός θεωρητικού μαθήματος ή θεωρητικού μέρους μεικτού μαθήματος είναι το άθροισμα των βαθμών που συγκεντρώνει ο σπουδαστής από την επίδοσή του στην ενδιάμεση αξιολόγηση και την τελική εξέταση, πολλαπλασιασμένο με τους συντελεστές που προκαθορίστηκαν γι' αυτούς που επέλεξαν ενδιάμεση αξιολόγηση.
- β) Σπουδαστής θεωρείται επιτυχών στα μαθήματα εκείνα που συγκέντρωσε βαθμό τουλάχιστον πέντε (5).
5. Ο βαθμός αυτών που προέρχονται από κατάταξη εξάγεται ως εξής: Το Τμήμα υποδοχής με απόφαση του Συμβουλίου του, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, απαλλάσσει τους κατατασσόμενους από μαθήματα ή ασκήσεις, στα οποία έχουν εξεταστεί με επιτυχία στη Σχολή ή στο Τμήμα προέλευσης, μη καταγράφοντας τους βαθμούς των μαθημάτων αυτών. Επίσης καθορίζει τα μαθήματα και τις ασκήσεις προηγούμενων εξαμήνων, στα οποία οι κατατασσόμενοι οφείλουν να εξεταστούν, εφόσον δε διδάχτηκαν ή δεν ασκήθηκαν πλήρως ή επαρκώς σε αυτά στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσης, ανεξάρτητα από το εξάμηνο που έγινε η κατάταξη.

6. Σπουδαστής που δεν παρακολούθησε με επιτυχία σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου αυτού, υποχρεωτικό μάθημα, πρέπει να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο. Για κάθε μάθημα που δηλώνει ο σπουδαστής μπορεί να συμμετέχει στις δύο (2) εξεταστικές περιόδους που ακολουθούν το εξάμηνο. Κατ' εξαίρεση, εάν ο τελικός βαθμός ενός θεωρητικού ή του θεωρητικού μέρους του μαθήματος έχει την ένδειξη «ανεπαρκώς» ο σπουδαστής όταν δηλώνει πάλι το μάθημα, μπορεί αντί να το επαναλάβει, να λάβει μέρος μόνο στις τελικές εξετάσεις περιόδου χωρίς να το παρακολουθήσει. Επίσης, σπουδαστής ο οποίος έχει επιτύχει σε όλες τις επιμέρους ασκήσεις ή εξετάσεις που διεξάγονται τμηματικά σε όλη την ύλη, σε εργαστηριακό μάθημα και απέτυχε μόνο στην τελική εξέταση του εργαστηρίου, μπορεί αντί να το επαναλάβει, να λάβει μέρος μόνο στην τελική εξέταση χωρίς να το παρακολουθήσει, δηλώνοντάς το για τα αμέσως δύο (2) επόμενα εξάμηνα με την ένδειξη «ανεπαρκώς». Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο βαθμός των εξετάσεων περιόδου (όσον αφορά θεωρητικά μαθήματα ή το θεωρητικό μέρος μαθήματος) ή ο βαθμός της τελικής εξέτασης (όσον αφορά εργαστηριακό μάθημα ή εργαστηριακό μέρος μεικτού μαθήματος) είναι και ο τελικός βαθμός του μαθήματος.
7. Ο τελικός βαθμός προκύπτει από το συνυπολογισμό των βαθμών του θεωρητικού και εργαστηριακού / πρακτικού μέρους του μεικτού μαθήματος με συντελεστές, που κυμαίνονται μεταξύ 0,40 και 0,60 και έχουν άθροισμα ένα (1). Η κατανομή αυτή καθορίζεται από τον Τομέα με βάση τις ώρες, τις συνθήκες διδασκαλίας και τη φύση κάθε μέρους του μαθήματος.
 Η παρακολούθηση σε ένα μάθημα θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο βαθμός στο θεωρητικό και στο εργαστηριακό / πρακτικό μέρος του μαθήματος αυτού έχει την ένδειξη τουλάχιστον «καλώς», «5».
 Ο τελικός βαθμός αμιγώς εργαστηριακού / πρακτικού ή αμιγώς θεωρητικού μαθήματος είναι ο βαθμός που καθορίζεται στις παραγράφους 1,2,4 και 6 του άρθρου αυτού αντίστοιχα. Για όσους από τους σπουδαστές δεν επέλεξαν ενδιάμεση αξιολόγηση, ο βαθμός της τελικής εξέτασης είναι ο τελικός βαθμός.
 Σε περίπτωση επιτυχούς παρακολούθησης ενός μόνο μέρους μεικτού μαθήματος, ο βαθμός του μέρους αυτού κατοχυρώνεται και το μάθημα επαναλαμβάνεται μόνο ως προς το άλλο μέρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Κανονισμός εξετάσεων περιόδου και πτυχιακής εργασίας. Λήψη πτυχίου.

ΑΡΘΡΟ 13^ο

Εξεταστικές περιόδοι εξαμήνου, πρόγραμμα εξετάσεων.

1. Μετά τη λήξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου ακολουθούν δύο (2) εξεταστικές περιόδοι, δύο (2) εβδομάδων η κάθε μία, κατά τη διάρκεια των οποίων οι σπουδαστές εξετάζονται γραπτώς. Κατ' εξαίρεση οι σπουδαστές είναι δυνατό να εξεταστούν προφορικά από τον Καθηγητή του μαθήματος, εάν συντρέχουν λόγοι υγείας ή ειδικών περιπτώσεων, για τις οποίες θα αποφαιίνεται το Συμβούλιο του Τμήματος, σε όλη τη διδακτέα ύλη όπως αυτή καθορίζεται από το περίγραμμα κάθε μαθήματος.
2. Οι εξετάσεις περιόδου σε θεωρητικά μαθήματα ή στο θεωρητικό μέρος μεικτών μαθημάτων είναι για όλους τους σπουδαστές που τα έχουν δηλώσει υποχρεωτικές και διεξάγονται με βάση το πρόγραμμα που συντάσσεται από τον υπεύθυνο προγράμματος, επικυρώνεται από το Συμβούλιο του Τμήματος και

ανακοινώνεται, με ευθύνη του Προϊσταμένου του Τμήματος πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων. Το πρόγραμμα εξετάσεων περιλαμβάνει:

- Το εξεταζόμενο μάθημα με τον κωδικό του αριθμό.
- Τον εισηγητή των θεμάτων.
- Ημερομηνία, ώρα και αίθουσα εξετάσεων.
- Τα ονοματεπώνυμα των υπευθύνων και επιτηρητών των εξετάσεων.

ΑΡΘΡΟ 14^ο

Οργάνωση των εξετάσεων περιόδου

1. Τη γενική ευθύνη εύρυθμης διεξαγωγής των εξετάσεων του Τμήματος, έχει ο Προϊστάμενος του Τμήματος ο οποίος μεριμνά έγκαιρα για τον ορισμό εποπτών, την καταλληλότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των υλικών και μέσων και γενικότερα για το αδιάβλητο των εξετάσεων.
2. Στην αρχή της εξέτασης γίνεται από τους επιτηρητές έλεγχος των στοιχείων της σπουδαστικής ταυτότητας των εξεταζομένων.
3. Μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από τη διεξαγωγή της εξέτασης, ο εκπαιδευτικός καταθέτει στο Τμήμα τη βαθμολογία των εξετάσεων περιόδου καθώς και τον τελικό βαθμό του μαθήματος. Μετά από σχετικό έλεγχο, το Τμήμα προβαίνει στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και στην αρχειοθέτηση των βαθμολογιών.
4. Τα γραπτά δοκίμια φυλάσσονται με ευθύνη του εξεταστή για δύο (2) εξάμηνα μετά την παρέλευση των οποίων καταστρέφονται. Κατά το διάστημα αυτό ο σπουδαστής μπορεί να ζητήσει από τον εξεταστή να συμβουλευτεί το γραπτό του.
5. Ο εξεταστής κάθε μαθήματος υποχρεούται να παραδίδει στο Τμήμα ένα (1) αντίγραφο των θεμάτων που προορίζονται για την εξέταση των σπουδαστών, ώστε να ενημερώνεται η «τράπεζα θεμάτων» στην οποία έχουν πρόσβαση για ενημέρωση όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΤΕΙ Κρήτης.

ΑΡΘΡΟ 15^ο

Εκπόνηση πτυχιακής εργασίας – πρακτική άσκηση

1. Κάθε σπουδαστής είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει πτυχιακή εργασία με θέμα που πρέπει να έχει άμεση σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Τα τακτικά μέλη του Ε.Π. και Επιστημονικοί, Εργαστηριακοί Συνεργάτες που διδάσκουν στο Τμήμα, προτείνουν θέματα πτυχιακής εργασίας που ανακοινώνονται έγκαιρα στους σπουδαστές. Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιούνται, εφόσον είναι απαραίτητο, οι χώροι και ο εξοπλισμός καθώς επίσης τυχόν αναγκαία οικονομικά μέσα του ΤΕΙ Κρήτης. Επίσης η πτυχιακή εργασία μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσης εκτός ΤΕΙ, σε Οργανισμούς, Ιδρύματα, Επιχειρήσεις, Υπηρεσίες κ.λπ.. Τις αναθέσεις και τις προϋποθέσεις ανάθεσης πτυχιακών εργασιών και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζει με απόφασή του ο Τομέας και επικυρώνεται από το Συμβούλιο του Τμήματος.
2. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα σπουδαστών όχι άνω των τριών (3), μετά από πρόταση του Τομέα και απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος.
3. Κάθε μέλος του Ε.Π. του Τμήματος αναλαμβάνει την επίβλεψη αριθμού πτυχιακών εργασιών που δεν μπορεί να υπερβεί τις τέσσερις (4) ανά εξάμηνο.
4. Για την επίβλεψη πτυχιακών εργασιών οι διδάσκοντες του Τμήματος ορίζουν στο ωρολόγιο πρόγραμμα συγκεκριμένες διδακτικές ώρες συνεργασίας με τους σπουδαστές.

5. Η ανάθεση της πτυχιακής εργασίας μπορεί να γίνει στα τρία τελευταία εξάμηνα σπουδών, η δε επεξεργασία της δεν μπορεί να επεκταθεί πέρα των δύο (2) ετών από την ημερομηνία ανάθεσης.
6. Αλλαγή θέματος πτυχιακής εργασίας επιτρέπεται μετά από αίτηση του σπουδαστή και απόφαση του Συμβουλίου Τμήματος.
7. Εφόσον οι πτυχιακές εργασίες που προτείνονται από τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς δεν επαρκούν, σύμφωνα με τις αιτήσεις των σπουδαστών που θέλουν και δικαιούνται να αναλάβουν πτυχιακή εργασία, τότε πτυχιακές θα αναλαμβάνουν κατά προτεραιότητα οι σπουδαστές οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία τις περισσότερες ώρες των μαθημάτων.
8. Τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν σε αυτούς που συνέβαλαν στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας.
9. Μετά την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας και ύστερα από έγκριση του επιβλέποντα εκπαιδευτικού, αυτή υποβάλλεται και καταχωρείται στη Γραμματεία του Τμήματος. Το Συμβούλιο του Τμήματος ορίζει ημερομηνία μέσα στη διάρκεια των μαθημάτων, κατά την οποία γίνεται παρουσίαση της πτυχιακής εργασίας ή αριθμού πτυχιακών εργασιών από μέλη του Ε.Π. του Τμήματος και τους επιστημονικούς, εργαστηριακούς συνεργάτες συναφούς ειδικότητας, εκ των οποίων ο ένας είναι ο εισηγητής. Την παρουσίαση αυτή μπορούν να παρακολουθήσουν όλα τα μέλη του Ε.Π. και οι σπουδαστές του Τμήματος.
10. Σε περίπτωση έλλειψης μελών του Ε.Π. συναφούς ειδικότητας, η επιτροπή συμπληρώνεται από μέλη του Ε.Π. του ίδιου ή άλλου Τμήματος. Τα μέλη της επιτροπής παρακολουθούν την παρουσίαση της εργασίας και υποβάλλουν διευκρινιστικές και εξεταστικές ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και την πληρότητα της λύσης που δόθηκε στο πρόβλημα και για το βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες σπουδαστές στην επεξεργασία του θέματος. Ο βαθμός της πτυχιακής εργασίας προκύπτει από το μέσο όρο των βαθμών των μελών της επιτροπής εξέτασης. Σε περίπτωση που η πτυχιακή εργασία δίδεται σε περισσότερους από ένα σπουδαστές, τότε η βαθμολογία είναι δυνατόν να αφορά κάθε ένα σπουδαστή χωριστά. Σε κάθε περίπτωση οι αξιολογητές αιτιολογούν τη βαθμολογία τους.
11. Σε περίπτωση που μια πτυχιακή εργασία κριθεί ελλιπής, παραπέμπεται για συμπληρωματική επεξεργασία, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία υποβολής και παρουσίασης, όπως ορίζεται στις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου αυτού.
12. Είναι δυνατή η πραγματοποίηση πτυχιακής εργασίας σε Τριτοβάθμια Ιδρύματα Εσωτερικού ή Εξωτερικού με τα οποία υπάρχει συμφωνία σε επίπεδο προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην περίπτωση αυτή, η βαθμολογία της πτυχιακής εργασίας που τίθεται από το ξένο Ίδρυμα, κατατίθεται στο Τμήμα με ευθύνη του συντονιστή του προγράμματος.
13. Όλοι οι σπουδαστές του ΤΕΙ Κρήτης υποχρεούνται να κάνουν πρακτική άσκηση για ένα (1) τουλάχιστον εξάμηνο. Για το παραπάνω του ενός (1) εξαμήνου δεν υπάρχουν ειδικές προϋποθέσεις. Η πρακτική άσκηση διεξάγεται κατά το τυπικό εξάμηνο που προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών κάθε Τμήματος. Προϋπόθεση για πρακτική άσκηση είναι ο σπουδαστής να έχει περατώσει όλα τα μαθήματα ειδικότητας του Τμήματός του, πλην το πολύ ενός (1), και τα 2/3 του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Εάν το εξάμηνο πρακτικής άσκησης δεν είναι το τελευταίο εξάμηνο σπουδών, τότε η Συνέλευση Τμήματος αποφασίζει για τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα διεξαχθεί η πρακτική άσκηση.

ΑΡΘΡΟ 16^οΒαθμός πτυχίου, ανακήρυξη πτυχιούχων.

1. Ο βαθμός πτυχίου εξάγεται με προσέγγιση ενός (1) δεκαδικού ψηφίου και προκύπτει από τον τύπο :

$$B = \frac{\delta_1 \cdot \beta_1 + \delta_2 \cdot \beta_2 + \dots + \delta_v \cdot \beta_v}{\delta_1 + \delta_2 + \dots + \delta_v}$$

όπου $\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_v$ είναι οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που παρακολούθησε ο σπουδαστής και $\delta_1, \delta_2, \dots, \delta_v$ οι αντίστοιχες διδακτικές μονάδες κάθε μαθήματος.

Στα μαθήματα περιλαμβάνεται και η πτυχιακή εργασία που χαρακτηρίζεται με διδακτικές μονάδες τις οποίες καθορίζει το Τμήμα ανάλογα με το πρόγραμμα σπουδών του. Ο παραπάνω υπολογισμός του βαθμού πτυχίου δύναται να αναθεωρείται με απόφαση εκάστου Τμήματος προκειμένου να είναι συμβατός με διεθνή δεδομένα (ECTS).

2. Ο/Η τελειόφοιτος του ΤΕΙ Κρήτης ανακηρύσσεται πτυχιούχος, αφού ολοκληρώσει όλες τις απαιτούμενες σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 27 του Νόμου 1404/83, προϋποθέσεις και ειδικότερα από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της τελευταίας εκπαιδευτικής του υποχρέωσης, όπως προκύπτει από το πρωτόκολλο της Γραμματείας του Τμήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^οΤίτλοι σπουδών, βιβλιάρια, ταυτότητα, τηρούμενα βιβλία.**ΑΡΘΡΟ 17^ο**Τίτλοι σπουδών

1. Στους σπουδαστές του ΤΕΙ Κρήτης χορηγούνται τα ακόλουθα πιστοποιητικά και τίτλοι σπουδών:
  - α) Βεβαίωση σπουδαστικής κατάστασης
  - β) Πιστοποιητικό αποφοίτησης
  - γ) Πτυχίο
2. Η βεβαίωση σπουδαστικής κατάστασης αποτελεί αντίγραφο της τελικής βαθμολογίας του σπουδαστή.
3. Το πιστοποιητικό αποφοίτησης επέχει θέση αντίγραφου πτυχίου.
4. Ο τύπος του πτυχίου καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 27 του Ν1404/83.
5. Ο ποιοτικός χαρακτηρισμός βαθμού των αποφοίτων του ΤΕΙ Κρήτης καθορίζεται ως εξής:
  - από 5 - 6,9 «καλώς»
  - από 7 – 8,4 «λίαν καλώς»
  - από 8,5 – 10 «άριστα»
 Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται και καταχωρούνται με προσέγγιση ενός δεκάτου (1/10) της ακέραιας μονάδας.

ΑΡΘΡΟ 18^ο**Τηρούμενα βιβλία στο Τμήμα και στη Σχολή**

1. Για την παρακολούθηση της σπουδαστικής κατάστασης του Τμήματος τηρούνται τα ακόλουθα βιβλία και πρακτικά :
  - α) Μητρώο σπουδαστών
  - β) Μητρώο πτυχιούχων
  - γ) Βιβλίο πρακτικών Γενικής Συνέλευσης Τομέα
  - δ) Βιβλίο πρακτικών Συμβουλίου Τμήματος
  - ε) Βιβλίο πρακτικών Γενικής Συνέλευσης Τμήματος
2. Σε επίπεδο Σχολής τηρείται μόνο βιβλίο πρακτικών του Συμβουλίου.
3. Η πρόσβαση στα αρχεία γίνεται μόνο από το Διοικητικό προσωπικό των Γραμματειών των Τμημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο**Φιλοξενούμενοι σπουδαστές και φοίτηση των σπουδαστών του ΤΕΙ Κρήτης σε Ιδρύματα της αλλοδαπής****ΑΡΘΡΟ 19^ο****Φιλοξενούμενοι σπουδαστές**

Οι σπουδαστές, οι διακινούμενοι μεταξύ των Τριτοβαθμίων Ιδρυμάτων της Αλλοδαπής και του ΤΕΙ Κρήτης στα πλαίσια προγραμμάτων συνεργασίας, εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι σπουδαστές. Οι φιλοξενούμενοι σπουδαστές έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι σπουδαστές του Ιδρύματος για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας. Στους σπουδαστές που θα ολοκληρώσουν την παρακολούθηση μαθημάτων (εργαστηριακών ή θεωρητικών) και έλαβαν μέρος επιτυχώς σε εξετάσεις, χορηγείται πιστοποιητικό σπουδών με τον τίτλο του μαθήματος, το βαθμό και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες.

Άρθρο 20^ο**Φοίτηση των σπουδαστών του ΤΕΙ Κρήτης σε Ιδρύματα της αλλοδαπής**

Προκειμένου περί σπουδαστών ενός Τμήματος του ΤΕΙ Κρήτης που εκπονούν μέρος του προγράμματος σπουδών σε Ιδρύματα της αλλοδαπής στα πλαίσια εκπαιδευτικών προγραμμάτων συνεργασίας, ακολουθούνται οι διαδικασίες σύμφωνα με τις διμερείς συμφωνίες μεταξύ του ΤΕΙ Κρήτης και του Τμήματος υποδοχής των Ιδρυμάτων που υπάρχει συνεργασία. Σε κάθε περίπτωση, το Συμβούλιο Τμήματος πριν την αναχώρηση επιλαμβάνεται των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που έχει ο σπουδαστής.

Άρθρο 21^ο**Διάφορες εξεταστικές περιόδους**

Για τη διευκόλυνση της κινητικότητας των σπουδαστών το Συμβούλιο του Τμήματος δύναται να ορίσει διαφορετικές εξεταστικές περιόδους.

Άρθρο 22^ο**Γενική διάταξη**

Θέματα και λεπτομέρειες που δεν καθορίζονται από τον παρόντα κανονισμό, καθορίζονται από το Συμβούλιο του ΤΕΙ Κρήτης με σχετικές εγκυκλίους.